

Kommuneproposisjon 2017:

Totalt sett kan det sies at kommuneproposisjonen 2017 gav små endringer for kommunal sektor. De endringene som er varslet, er av mindre betydning i helhetsbildet.

Regjeringen uttrykker at det inn i 2017 vil være en realvekst på kr. 3,25 – 4,0 mrd. Totalt sett vil det være en økning i frie inntekter på kr. 3,45 – 3,7” mrd. Av denne økningen i frie midler til kommunesektoren, er det beregnet at i underkant av kr. 3,0 mrd vil gå til å dekke endringer i demografi og kr. 0,3 mill. er opptrappingsplan rusfeltet (fordeles etter sosialnøkkel). Videre vil det i statsbudsjettet ligge en forventning fra regjeringens side, at Nordre Land kommune bør prioritere tiltak som regjeringen presenterer i Grønt Hefte Tabell C.

Regjeringen varslet i desember 2015 endringer i inntektssystemet. Det var to hovedårsaker til endringene, som ble sendt ut på høring, nemlig kommunereformen og en intervall-messig endring av del-kostnadsnøkklene for utgiftsutjevningen. Nordre Land kommune vedtok en høringsuttalelse, og stortingets flertallsvedtak har i noen grad tatt hensyn til kommunenorges massive hørings svar. I forbindelse med endringer som følge av kommunereformen ble basistilskuddet delt, slik at alle kommuner mottar et basistilskudd i størrelsesorden 0,5 gammelt basistilskudd. Den resterende delen av det gamle basistilskuddet blir fordelt til kommunene etter den verdien kommunen har på et strukturkriterium som måler den gjennomsnittlige reiseavstanden kommunens innbyggere må reise for å møte 5.000 innbyggere. 24,5 km er satt for å utløse full uttelling også på denne delen av det gamle basistilskuddet, mens Nordre Land har gjennomsnittlig 9,8 km og kommer noe dårligere ut akkurat på denne indikatoren.

Totalt sett taper Nordre Land kr. 2,04 mill på endringen av basistilskuddet, småkommunetilskuddet og distriktstilskudd Sør-Norge.

Når det gjelder del-kostnadsnøkler, der endringen i hovedsak innebærer en reversering på delkostnadsnøkkel PO (med PU<16 og innbygg 0-66 år og endret delkostnadsnøkkel for barnehage (BH nøkkel endret fra Barn 2-5 (78,16), barn -1 –kontantstøtte (10,42) og utdanningsnivå (11,42 % til Barn 1-5 (80,93 og antall heltidsansatte 20/44 år 19,07. I tillegg skal BH nøkkelen veie 0,55 % høyere på totalen. Endringene i del-kostnadsnøkklene gir Nordre Land en merinntekt på kr. 1,436 mill.

Summert gir disse endringene i inntektssystemet Nordre Land kommune mindreinntekter på kr. 0,568 mill.

Andre relevante endringer som varsles i kommuneproposisjonen er:

- Regjeringen forventer effektivisering av kommunene på 1,5 % som utgjør 1,2 mrd.
- Den tidligere varslede endringen i selskapsskatt utsettes
- Fortsatt mål om at skatteinnt skal være 40 % av komm inntekter
- Eiendomsskatt:
 - Fra 2017 – kan frita fritidsboliger
 - Fra 2017 – må beg med 2 o/oo ved utvidelse
- Finansiering EMA uendret (fortsatt 20 % egenandel)

- Kommunene vil få overført ansvaret for finansiering av frivillighetssentraler, innlemmet i rammetilskuddet overgangsperiode på 4 år fra 2017) Dette kommer på høring sommeren 2016 og behandles vår 2017.
- Mer enn noen gang er innt knyttet til innbyggertall med innbyggertilskudd på 95 % av rammetilskuddet.
- Distriktsindeksen: vi har 35 = høyeste verdi i 0-35. rykker vi opp til 36 taper vi 1684'
- Land barnevernstjeneste mottar i 2016 øremerket tilskudd til stillinger (kr. 2,8mill). regjeringen tar sikte på å videreføre dette nivået.
- I 2018 kommer sannsynligvis betalingsplikt for utskrivningsklare i psykisk helsevern gjennom samhandlingsreformen
- Det vil komme en plikt om øyeblikkelig døgnoophold innen rus/psykisk helse, sannsynligvis i løpet av 2017.
- Gratis kjernetid i BH også til 3-åringer – inntektsgrense 417.000 i samlet kapital og personinntekt.
- Regjeringen vil komme med øremerket tilskudd til økt lærertetthet for 1-4 trinn i barneskolen.
-

Budsjett 2017 - fremskrivning

Det er ved fremskrivning av budsjett 2017 tatt utgangspunkt i vedtatt budsjett 2016. Dette er fremskrevet med 2,4 % lønnsvekst og 2,0 % prisvekst.

Totalt fremskrevet budsjett for 2017 blir da kr. 384.411.284,-.

Når det gjelder kommunebidraget presenteres dette på nåværende tidspunkt som:

Hovedansvar	Tekst	B 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020
Skatt	Skatt på inntekt og formue	-124 750	-136 986	-141 507	-146 176	-151 000
Skatt	Naturressursskatt	-7 800	-7 800	-7 800	-7 800	-7 800
Skatt	Eiendomsskatt	-33 000	-29 400	-24 300	-16 200	-16 200
Rammetilsk.	Rammetilskudd	-228 009	-226 875	-234 547	-242 411	-250 471
Rammetilsk.	Statl. kompensasjonstilskudd	-2 800	-2 600	-2 500	-2 450	-2 400
Renter	Renter på lån	8 752	9 746	9 940	10 362	10 787
Renter	Renter på formidlingslån	-950	-1 000	-1 050	-1 100	-1 150
Renter	Renter - ansvarlig lån	-4 200	-4 200	-4 200	-4 200	-4 200
Renter	Renter på fond/alternative plasseringer	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Renter	Renter - bankinnskudd	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Avdrag	Avdrag på lån	16 509	16 685	17 745	18 745	19 745
Fond	Netto driftsresultat	0	3 482	4 387	4 700	5 000
Fond	Avsetning til disposisjonsfond	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700
Overf. Inv.regn.	Overføring til inv.regnsk.	1 750	2 675	1 995	1 935	1 935
	Sum kommunebidrag	-372 298	-374 073	-379 636	-382 395	-393 554

Kommentarer til kommunebidraget:

- Skatt på inntekt, naturressursskatt og rammetilskudd er beregnet utfra KS prognosemodell etter tolkninger av Kommuneproposisjonen 2017, hensyntatt varslede nye forutsetninger rundt inntektssystemet i kommunereformdebatten og endrede delkostnadsnøkler.
- Eiendomsskatt er nedjustert i henhold til vedtatt handlings- og økonomiplan for 2016-2019 (K-sak 130/15). Dette innebærer en reduksjon på 3,0 mill i 2017, ytterligere 5,1 mill i 2018 og ytterligere 8,1 mill i 2019, til sammen 16,2 mill (altså fjerne eiendomsskatt på boliger, fritidsboliger, ubebygde tomter og næringsseiendommer i hele kommunen).
- Renter og avdrag er beregnet utfra dagens lånemasse og rentenivå. Det er lagt inn en forventning på kr. 20,0 mill i årlig låneopptak.
- Handlingsrom (netto driftsresultat, avsetning til dispfond og overføring til invest) er beregnet utfra de vedtatte økonomiske handlingsmålene i Ksak 130/15.

Etter at kommunebidraget er beregnet, som gjennomgått ovenfor, gjenstår det en underbalanse på totalt kr. 10.338.284,- mellom fremskrevet budsjett 2017 og beregnet kommunebidrag.

I budsjettversjonen som fremlegges til handlings- og økonomiplanseminaret, er det lagt inn konsekvensjusteringer for kr. 3,299 mill og nye tiltak for kr. 6,311 mill. Inklusiv i disse tallene er nye tiltak og konsekvensjusteringer for Land barnevernstjeneste med totalt kr. 4,35 mill. Dette er en konsekvensjustering på lønnsmidler fra 2016, som grunnet vakanser og sykemeldinger ble omdisponert til barnevernstiltak. Videre er det lagt inn et forslag på økning av stillingsressurs på 2 årsverk til Land barnevernstjeneste, hvorav Nordre Land kommunes andel av dette er kr. 648.000,-.

Det er også lagt inn en økning på kr. 3,0 mill til økning i barnevernstiltak. Rådmannen forventer at en ytterligere styrking av barnevernet vil gi resultater i form av bedre oppfølging av saker og tettere oppfølging mot hjemmene, og har lagt inn en forventning om at utgiftene til tiltak i løpet av økonomiplanperioden igjen vil være på 2015-nivå.

Alle konsekvensjusteringer og nye tiltak fremgår under den enkelte enhets tabell nedenfor.

Etter at konsekvensjusteringer og nye tiltak er lagt inn er det en underbalanse på kr. 19,948 for 2017.

Gjennom sin utredning i Organisasjonsutviklingsprosessen har rådmannen totalt foreslått salderingstiltak for kr. 26.426.000,- fordelt på kr. 12.171.000,- for 2017, kr. 8.525.000,- for 2018 og kr. 5.730.000,- for kr. 2019.

Enheterens forslag til foreløpige rammer (fremskrevet ramme + konsekvensjusteringer + nye tiltak – salderingsforslag) fremkommer løpende i tabellene nedenfor. For kommentarer rundt tallene som fremkommer i tabellene, vises hovedsakelig til rådmannens «OU rapport IV til formannskapet 15-16/juni».

Politisk styring				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	3 956 000			
Framskrevet ramme	4 045 340	3 871 790	3 755 739	4 078 217
Konsekvensjusteringer				
Konsekvensjusteringer av valg	215 000	-215 000	215 000	-215 000
Nye tiltak				
Salderingstiltak				
Bortfall av julegaver til ansatte	-90 000			
Redusert politisk aktivitet /færre utvalg	-400 000			
KORRIGERT RAMME	3 770 000	3 657 000	3 971 000	3 863 000

Tilleggsbevilgninger				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	-37 000			
Framskrevet ramme	180 000	184 860	189 995	195 130
Salderingstiltak				
KORRIGERT RAMME	180 000	185 000	190 000	195 000

Sentral lønnsnett				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	4 319 000			
Fremskrevet ramme	4 453 923	4 574 258	4 697 498	4 823 819
Korrigert lønnsnett i hht antatt årlig lønnsvekst	0	0	0	0
KORRIGERT RAMME	4 454 000	4 574 000	4 697 000	4 824 000

LØNNSPOTTEN ER IKKE BEREGET AV HR

Næringstiltak				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2015 fremskrevet	-10 174 000			
Fremskrevet ramme	-10 084 000	-8 912 000	-8 912 000	-8 912 000
Konsekvensjustering				
Reduserte inntekter som følge av lavere kraftpris	1 172 000			
KORRIGERT RAMME	-8 912 000	-8 912 000	-8 912 000	-8 912 000

Sentraladministrasjonen				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2015	31 233 000			
Framsikrevet ramme	32 080 097	32 350 500	31 376 877	31 917 079
Konsekvensjusteringer				
Lisenser (Panda, socio, Familia, Gericca, Citrix)	200 000			
Lisenser Microsoft	300 000			
Nye tiltak				
Økte lisenskostnader				
Salderingstiltak				
Oppsigelse av ikke lovpålagt del av bedriftshelsetj	-500 000			
Oppsigelse avis-abonnement	-80 000			
Ubetalt spisepause		-1 500 000		
Avslutte grendeutviklingsprogrammet	-200 000			
Redusere bemanning Sentraladministrasjonen	-300 000	-300 000	-300 000	
KORRIGERT RAMME	31 500 000	30 551 000	31 077 000	31 917 000

Kirkelig fellesråd				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016 KIRKELIGE FORMÅL	5 742 500			
HERAV OVERFØRT KIRKELIG FELLESRÅD 2016	5 262 000			
Framskrevet ramme	5 856 900	5 984 226	6 012 058	6 040 814
Av dette overføring til kirkelig fellesråd	5 367 200			
Konsekvensjustering				
Maling av Nordsinni kirke i 2016	-250 000			
Nye tiltak				
Salderingstiltak				
Reduksjon drift og belysning	-30 000	-30 000	-30 000	
Reduksjon 50 % stilling (sesongarbeid/vedlikehold)	-100 000	-100 000	-100 000	
KORRIGERT RAMME	5 826 900	5 854 000	5 882 000	6 041 000
HERAV OVERFØRING TIL KIRKELIG FELLESRÅD 2017	5 237 200			

Skoleskyss				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	3 289 000			
Fremskrevet ramme	3 354 800	3 445 585	3 539 042	3 634 553
KORRIGERT RAMME	3 355 000	3 446 000	3 539 000	3 635 000

Skolene samlet				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	57 206 000			
Framskrevet ramme	58 383 069	57 453 461	56 559 971	57 470 920
Konsekvensjusteringer				
Ekstra naturfagstime 5. - 7. trinn	60 000	20 000		
Nye tiltak				
Salderingstiltak				
2017-virkning av 2016 reduksjon i bemanning	-1 300 000			
Felles ungdomsskole på Dokka		-1 800 000		
SFO - betalingssetter og medfinansiering	-600 000			
Generelle bemanningsreduksjoner	-600 000	-600 000	-600 000	
KORRIGERT RAMME	55 943 000	55 073 000	55 960 000	57 471 000

Nordre Land læringscenter				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	512 000			
Framskrevet ramme	540 246	92 430	94 484	96 538
Salderingstiltak				
Reduksjon kommunal ramme - videreføring fra 2016	-450 000			
Salderingsutfordring utover i perioden				
KORRIGERT RAMME	90 000	92 000	94 000	97 000

Torpa barnehage				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	9 732 000			
Framskrevet ramme	9 979 583	10 249 460	9 772 932	9 009 871
Konsekvensjusteringer				
Salderingstiltak				
Organisere Torpa barnehage til Mariringen		-733 333	-1 000 000	
KORRIGERT RAMME	9 980 000	9 516 000	8 773 000	9 010 000

Dokka barnehage				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	20 169 000			
Framskrevet ramme	20 689 202	21 206 523	21 779 589	22 368 060
Konsekvensjusteringer				
Salderingstiltak				
Redusere tilbudet om 2 dagers barnehageplass	-40 000			
Salderingsutfordring utover i perioden				
KORRIGERT RAMME	20 649 000	21 207 000	21 780 000	22 368 000

Nordsinni barnehage				
	2016	2017	2018	2019
Ramme 2016	5 361 000			
Framskrevet ramme	5 493 007	5 641 311	5 417 425	5 049 759
Konsekvensjusteringer				
Salderingstiltak				
Organisere driften til Dæhli barnehage		-366 667	-500 000	
KORRIGERT RAMME	5 493 000	5 275 000	4 917 000	5 050 000

Generell barnehage- og skoleadm.				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	2 726 000			
Fremskrevet ramme	2 788 584	1 837 303	1 886 599	1 937 949
Bruk av fond, IKT-midler i skolen				
Lønnsmidler fra SA til Skolekoordinator				
Salderingstiltak				
IKT-plan for skole, avslutning av IKT-løft	-400 000			
Redusere ressurs som sosialfaglig veileder med 1 årsverk	-600 000			
Salderingsutfordring utover i perioden				
KORRIGERT RAMME	1 789 000	1 837 000	1 887 000	1 938 000

Kulturskolen				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	2 529 000			
Framskrevet ramme	2 590 978	2 527 447	2 379 559	2 444 260
Konsekvensjusteringer				
Nye tiltak				
Salderingstiltak				
Endret leseplikt dansepedagoger	-40 000			
Avvikle fløytetilbudet	-30 000			
Økt betaling for skolekorps	0			
Avvikle pianotilbudet		-140 000		
Avvikle solosangtilbudet	-40 000	-70 000		
Reduksjon ressurs 10 % barnekor	0			
Økt elevavgift for elever over 19 år	-20 000			
KORRIGERT RAMME	2 461 000	2 317 000	2 380 000	2 444 000

NAV/Sosialtjenesten				
	2017	2018	2019	2020
Rammer 2016	8 283 000			
Framskrevet ramme	8 470 740	8 699 717	8 934 900	9 176 245
Konsekvensjusteringer				
Økte utgifter Krisesenter				
Nytt tiltak				
Økte behov livsopphold og boutgifter	0			
Salderingstiltak				
KORRIGERT RAMME	8 471 000	8 700 000	8 935 000	9 176 000

Familie og helse				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	41 418 000			
Framskrevet ramme	43 393 531	47 194 758	47 442 265	47 182 434
Konsekvensjusteringer				
Lønnsmidler barnevern	702 000			
Lønnsmidler turnusleger	970 000			
Nye tiltak				
Land barnevernstjeneste 2 nye årsverk	648 000			
Økning tiltaksutgifter til reelt nivå	3 000 000			
Salderingstiltak				
Reduksjon ressurs Psykisk helse - videreføring fra 2016	-600 000			
Reduksjon ressurs Helsesøstertjenesten	-600 000			
Reduksjon ressurs Fagertun - 20 % virkning	-60 000			
Reduksjon ressurs Fysio/Ergo/Ambulerende	-600 000			
Uttak av vakant privat driftshjemmel fysioterapi	-400 000			
Reduksjon tiltaksutgifter Land barnevernstjeneste	-500 000	-1 000 000	-1 500 000	
KORRIGERT RAMME	45 954 000	46 195 000	45 942 000	47 182 000

Tilrettelagte tjenester				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	41 628 000			
Fremskrevet ramme	42 711 553	42 654 391	43 383 561	44 144 568
Konsekvensjusteringer				
Opphør av tjeneste	-1 800 000			
Reduksjon ressurskrev tj	600 000			
Nye tiltak				
Økte behov tiltak Åsligt	200 000			
Økte behov tiltak Snertinn	200 000			
Nytt vedtak BPA ??????				
Salderingstiltak				
Endring seniordager	-11 700	-11 700		
Dagtilbud - redusere bemanning	-180 000	-400 000	-400 000	
Samordne/koordinere dagtilbud/tilbud i bolig (0,5 årsv	-187 000			
KORRIGERT RAMME	41 533 000	42 243 000	42 984 000	44 145 000

Omsorg og rehabilitering				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	93 280 000			
Framsikrevet ramme	95 859 006	98 723 456	100 776 429	102 983 452
Konsekvensjusteringer				
K-31/13 Gerica Eksterne kostnader	-205 000			
Utskiftninger av pasientløftere. Fikk i 2015 med samme i 2016, 2017		-56 000		
Nye tiltak				
Økt bemanning hjemmetjenesten Dokka	975 000			
Salderingstiltak				
Endring seniordager	-40 950	-40 950		
Reduksjon drift vaskeri	-200 000			
Omgjøre Korsvold til heldøgnsbemannede omsorgsboliger		-500 000	-500 000	
Rådhuskantine redusere tilbud/øke priser	-100 000			
Landmokantine for hjemmeboende redusere tilbud / øke priser	-100 000			
Landmokantine for besøkene - øke priser	-60 000			
KORRIGERT RAMME	96 128 000	98 127 000	100 276 000	102 983 000

Samhandlingsreformen				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	10 000			
Fremskrevet ramme	10 200	10 270	10 270	10 270
Redusert ramme				
KORRIGERT RAMME	10 000	10 000	10 000	10 000

Teknisk drift og eiendom

	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	44 437 000			
Framsikret ramme	45 566 651	45 439 615	45 605 989	46 221 162
Konsekvensjusteringer				
Inntekter brøyting Storgata	-100 000			
Strøm økte utgifter	700 000			
Økte lisens og serviceavtaler	200 000			
Bortfall refusjon staten til sysselsetting	80 000			
Økt avgift til 110-sentralen	55 000			
Nye tiltak				
Nytt renovasjonstilbud fra august 2017	333 333			
Ny planstilling TDE og VA	715 000			
Innføring feiing fritidseiendommer	240 000			
Salderingstiltak				
Selvkostfinansiering renovasjonstilbud fra aug 2017	-333 333			
Selvkostfinansiering ny planstilling VA	-375 000			
Redusert overtid som følge av bortfall brøyting priv veg	-95 000			
Selvkostfinansiering feiing fritidseiendommer	-240 000			
Endring seniordager	-12 350	-12 350		
Reduksjon bemanning merkantilt	-190 000			
Opphør vedlikehold/brøyting av ikke-kommunale veier	-360 000			
Reduksjon vaktmesterressurs 90 % stilling	-300 000	-240 000		
Bortfall renhold som følge av færre barnehagelokasjoner		-180 000		
Reduksjon vaktmesterressurs	-300 000	-600 000	-600 000	
Fakturere bistand ved arrangementer på Dokka	-55 000			
Bortfall tilskudd til private veger	-314 000			
Sambruk ressurser / reduksjon innleie av konsulent	-120 000			
Effektivisering renhold	-600 000			
Gjenninnføre leie av hall/kino	-250 000			
KORRIGERT RAMME	44 245 000	44 407 000	45 006 000	46 221 000

TDE - Selvkost VARF				
	2016	2017	2018	2019
Ramme 2016	-5 420 000			
Framskrevet ramme	-5 439 670	-5 587 000	-5 738 000	-5 893 000
KORRIGERT RAMME	-5 439 670	-5 587 000	-5 738 000	-5 893 000
Indirekte og kalkulatoriske kostnader	5 439 670	5 587 000	5 738 000	5 893 000
Budsjett selvkostområdet	0	0	0	0

Kultur				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	7 775 000			
Framskrevet ramme	7 971 909	7 879 144	7 886 333	7 893 522
Konsekvensjusteringer				
Nye tiltak				
Salderingstiltak				
Reduksjon kulturstøtte	-50 000			
Reduksjon tilskudd til skiløyper jfr red e-skatt	-100 000	-200 000	-200 000	
Redusere ressurs parken	-150 000			
KORRIGERT RAMME	7 672 000	7 679 000	7 686 000	7 894 000

Plan og næring				
	2017	2018	2019	2020
Ramme 2016	5 324 000			
Framskrevet ramme	5 515 635	4 108 232	4 167 566	5 050 786
Konsekvensjusteringer				
Ekstern drift og vedlikehold, lisenser BraArkiv				
Områdereguleringsplan Dokka Sentrum (2015-2016)			-250 000	
Områdereguleringsplan Dokka Vest (2016-2017)		-450 000		
Områdereguleringsplan Elverom (2015-2016)	-600 000			
Områdereguleringsplan Dokka Øst (2018)			600 000	-600 000
Kommunedelplan Austtorpåsen (2018)			800 000	-800 000
Nye tiltak				
Kompensasjon manglende budsjett porto m.m				
Salderingstiltak				
Fondfinansiering av 3-årig planleggerstilling	-600 000			
Områdereguleringsplan Landmo-området (2016-2017)		400 000	-400 000	
Bemanningsreduksjon - Landbrukskontor	-350 000			
Bemanningsreduksjon - planlegging	-350 000			
Landbruksvikarordningen over til avløserlaget	-200 000			
Salderingsutfordring utover i perioden				
KORRIGERT RAMME	3 416 000	4 058 000	4 918 000	3 651 000

Etter at det totalt er anbefalt salderingstiltak for kr. 14,904 mill. for 2017, gjenstår en budsjettutfordring på:

	2 017	2 018	2 019	2 020
Fra 1 B	378 568 230	380 504 000	386 254 000	395 310 000
Fra kommunebidrag	-374 073 000	-379 636 413	-382 394 801	-393 553 881
Utfordring	-4 495 230	-867 587	-3 859 199	-1 756 119